

REKABET KURULU KARARI

Dosya No : D3/1/Ö.G.-99/2

Karar No : 99-21/166-85

Karar Tarihi : 28.04.1999

Toplantıya Katılan

İkinci Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, Dr.Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, Ali Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR.

Bildirimde Bulunan: Doğuş Holding A.Ş. ve T. Garanti Bankası A.Ş.

Taraflar: - Doğuş Holding A.Ş.

Doğuş Holding Binaları, İstinye Yokuşu, İstinye/İSTANBUL

- T. Garanti Bankası A.Ş.

Büyükdere Cad., No:63, 80670 Maslak/İSTANBUL

- Tansaş İzmir Büyükşehir Belediyesi İç ve Dış Tic. A.Ş.

Cumhuriyet Bulv., No:16, Konak/İZMİR

Dosya Konusu: T. Garanti Bankası A.Ş. ve Doğuş Holding A.Ş. tarafından Tansaş İzmir Büyükşehir Belediyesi İç ve Dış Tic. A.Ş.'nin toplam %51 hissesinin devralınmasına ilişkin izin talebi.

Raportörlerin Görüşü: Bildirim konusu devralma işlemine izin ve talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesinin uygun olacağı.

Dosya Evreleri: Dosya konusu talep ile Kurum kayıtlarına 05.02.1999 tarih, 383, 384 sayı ve 12.02.1999 tarih, 457 sayı ile intikal eden bildirimler üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi ve 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca, Raportörler Özlem GÜVEN ve Ümit GÖRGÜLÜ tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 20.04.1999 tarih, D3/1/Ö.G.-99/2 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 20.04.1999 tarih, REK.0.07.00.00/20 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul toplantı gündemine ele alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

Söz konusu başvuru ile Garanti Bankası A.Ş. ve Doğu Holding A.Ş., Tansaş A.Ş.'nin sırasıyla %29 (A grubu) ve % 22 (B grubu) olmak üzere toplam % 51'lik hissesini devralmak talebiyle bildirimde bulunmaktadır. Bu talep, 4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in hangi hallerin birleşme ve devralma sayılacağına belirlendiği 2'nci maddesinin (b) bendinde yer alan "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" hükmü çerçevesinde değerlendirildiğinde, bu işlemin bir devralma olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde, Tansaş A.Ş.'nin Türkiye Cumhuriyeti ölçeğinde ilgili ürün pazarı olan 400 m² ve üzeri süpermarketler pazarında 1998 yılı cirosunun T.L. olduğu belirlenmiştir. Garanti Bankası A.Ş. ve Doğu Holding A.Ş.'nin ilgili ürün pazarında cirosu bulunmamaktadır. Dolayısıyla, devralma işlemi taraflarının ilgili tebliğ kapsamındaki toplam ciroları 1998 yılı itibarıyla T.L.'dir. Tansaş A.Ş.'nin 1997 yılında pazar payı ise %... olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, İzmir içi toplam perakende satışlar dikkate alındığında Tansaş A.Ş.'nin pazar payının %... civarında, Ege Bölgesi'nde ise % ...- ... dolaylarında olduğu anlaşılmıştır.

Bu itibarla, Doğu Holding A.Ş. ve Garanti Bankası A.Ş. tarafından, Tansaş A.Ş.'nin %22 (B) ve %29 (A) grubu toplam % 51 oranında hisselerinin satın alınmasına ilişkin bildirim konusu devir işlemi, 4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen 25 trilyon TL ciro sınırının ve Ege Bölgesi pazarında, aynı Tebliğ'de aranan %25 oranındaki pazar payı limitinin üstünde olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, ön incelemeye konu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma olduğu anlaşılmaktadır.

Kurulumuz, söz konusu başvurudan önce, Fiba Holding A.Ş. ve Güçbirliği Holding A.Ş. konsorsiyumu tarafından Tansaş A.Ş.'nin %22'sini temsil eden 55.000.000 adet hissenin devralınması amacıyla yapılan başvuru üzerine, 12.02.1998 tarihli toplantısında ilgili işleme izin vermiştir. Aynı konsorsiyum, Tansaş A.Ş.'nin %29'unu temsil eden 72.500.000 adet A grubu (62.750.000 adet Fiba Holding A.Ş.'ne, 9.750.000 adet Güçbirliği Holding A.Ş.'ne paylaştırılması kararlaştırılan) hisse senedinin satın alınması amacıyla 25.06.1998 tarihinde Kurumumuza ikinci bir başvuruda bulunmuştur. Söz konusu devralma işlemine 30.07.1998 tarih ve 77 sayılı karar ile izin verilmiştir.

Ancak, hisselerin devir işlemi İzmir Büyükşehir Belediye Encümeni'nin kararı ile iptal edilmiştir. Daha sonra, 22.12.1998 tarihinde, İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi, Tansaş A.Ş.'nin 750.000.000.000 TL tutarındaki sermayesinin İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ait 217.500.000.000 TL. tutarındaki sermaye payını temsil

eden %29 oranındaki A Grubu hisse senetlerinin pazarlık usulüyle blok satışına karar vermiştir. Söz konusu ihaleyi Garanti Bankası A.Ş. kazanmıştır. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Türkiye Garanti Bankası A.Ş. arasında Belediye Encümeni'nin 17.01.1999 tarih, 127.35/06.42 sayılı ihale kararına dayanılarak yapılan hisse satış sözleşmesi, 08.01.1999 tarihinde imzalanmıştır.

İhaleyi kazanması üzerine Garanti Bankası A.Ş. Rekabet Kurumu'ndan izin almak üzere 05.02.1999 tarihinde bildirimde bulunmuştur. Söz konusu izin talebinin incelemesi devam etmekte iken, Kurumumuza, Tansaş A.Ş.'ne ait %22 oranındaki (B) grubu hisselerinin Fiba Factoring Hizmetleri A.Ş., Fina Holding A.Ş., Gima Gıda ve İhtiyaç Maddeleri A.Ş. ve Güçbirliği Holding A.Ş.'nden Doğu Holding A.Ş.'ne devrine izin verilmesi amacıyla 12.02.1999 tarihli muafiyet/menfi tespit başvurusu intikal etmiştir. Söz konusu başvurunun 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olması nedeniyle ilgili şirkete bir yazı gönderilmiş ve şirket 15.03.1999 tarihinde söz konusu devir işlemine ilişkin birleşme/devralma başvurusunu yapmıştır.

Yukarıda da belirtildiği üzere, Garanti Bankası A.Ş.'nin Doğu Holding A.Ş.'nin bir iştiraki olması nedeniyle her iki başvurunun birlikte değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmış ve durum her iki şirkete bildirilmiştir.

Bildirime konu devir işlemlerine izin verilmesi halinde; Garanti Bankası A.Ş. Tansaş A.Ş.'nin % 29 hissesine, Doğu Holding A.Ş. ise % 22 hissesine sahip olacak ve ilgili belediyenin % 39.29 olan payı % 10.29'a düşecektir. Sonuç olarak, Doğu Holding A.Ş. ve Garanti Bankası A.Ş. toplamda % 51 oranında hisseye sahip olmak suretiyle en büyük pay sahibi konumuna geçecektir.

Diğer taraftan, gerek A grubu hisse sahipleri olarak yönetim kurulunda ve genel kurulda kontrolü ele geçirdiklerinden, gerekse Tansaş A.Ş. bünyesinde kalan % 10'luk A grubu hisse senedinin C grubu hisse senedine dönüştürülmesi için Sermaye Piyasası Kurulu nezdinde izin prosedürü çerçevesinde işlem yapılacağından ve şirketin % 51'lik hissesine sahip olacaklarından, şirketin yönetimi tamamiyle söz konusu gruba geçecektir.

4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, "...hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak birleşme ve devralmalar" hukuka aykırı bulunarak yasaklanmıştır. Bununla beraber, dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, Tansaş A.Ş.'nin 78'i İzmirde, 14'ü İzmir dışında olmak üzere Ege Bölgesi'nde 92 mağazasının bulunduğu ve aynı bölgede % ...-... civarında bir pazar payına sahip olduğu, devralan Doğu Holding A.Ş. ve Garanti Bankası A.Ş.'nin ise ilgili ürün pazarında herhangi bir faaliyeti olmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, devir işleminden sonra ilgili coğrafi pazar olan Ege Bölgesi'nde Tansaş A.Ş.'nin konumunda herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Başka bir deyişle, bölgede hakim durum yaratan veya mevcut hakim durumu güçlendiren bir işlem sözkonusu değildir. Bu nedenle, sözkonusu işlemde ötürü ilgili piyasada rekabetin olumsuz yönde etkilenmeyeceğini söylemek mümkündür.

Öte yandan, sözkonusu devralma işleminin Türkiye ölçeğindeki ilgili ürün pazarı olan 400 m² ve üzeri süpermarketler açısından bir değerlendirmesi yapıldığında; bu işlem sonucunda Tansaş A.Ş.'nin %...luk pazar payında bir değişiklik olmayacağı ve dolayısıyla ilgili pazarda ilk üç sırada yer alan Migros T.A.Ş.'nin %..., Metro A.G'nin %... ve CarrefourSa'nın %... olan paylarının altında kalmaya devam edeceği anlaşılmaktadır.

Devralma işleminin Türkiye'deki bütün perakende satışlar açısından değerlendirmesi yapıldığında ise sonucun 400 m² ve üzeri pazardaki duruma benzer olduğu anlaşılmaktadır. Sektörün tümü dikkate alındığında, Tansaş A.Ş.'nin pazar payının, Migros T.A.Ş.'nin pazar payının altında olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Doğuş Holding A.Ş. ve T.Garanti Bankası A.Ş. tarafından Tansaş İzmir Büyükşehir Belediyesi İç ve Dış Ticaret A.Ş.'nin sırasıyla %22 B grubu ve %29 A grubu olmak üzere toplam % 51 hissesinin devralınmasına ilişkin bildirim değerlendirilmesi sonucunda; sözkonusu işlemin, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları ve pazar payları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğuna, ancak, bu devir işlemi sonucunda, aynı Kanun'un 7'nci maddesinde belirtilen bir hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesine yönelik olarak rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin sözkonusu olmayacağı kanaatine varılarak bildirim konusu devir işlemine izin verilmesine; ayrıca 4054 sayılı Kanun'a aykırılık oluşmadığından, aynı Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.